

Naj živi enotnost združene levice, ki je pogoj za utrditev demokracije in za zmago pravic delavskega razreda.

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

UREDNIŠTVO in uprava: 34131 Trst, Ul. Capitolina 3 - Telefon 44-046 in 44-047
DOPISNIŠTVO za goriško pokrajino: 34170 Gorica, Ul. XXIV. Maggio 18 - Telefon 24-36
NAROČNINA: Letna 1000 lir, polletna 550 lir. Poštni tekoči račun: Trst 11/7000

Obnovljena izdaja - Leto XX. - Štev. 11 (721)

TRST - 31. maja 1968

Posamezna številka 40 lir

Printed in Italy - Sped. in abb. post. Gruppo 11

Velik uspeh komunistov

**Potrjena pravilnost politike združene levice - Polom levega centra
Tovariš Paolo Sema edini tržaški senator - Tovariš Albin Škerk bo
v poslanski zbornici zastopal slovenske in italijanske delovne ljudi**

Zmagali smo. Tako na državnoborskih kot na deželnih volitvah. In veselimo se zmage. Povsem upravičeno se je veselimo. Volilni boj je bil težak. Močne stranke so bile in so še proti nam. Pa ne le stranke. Tudi radio in televizija. Kot vedno.

Toda volivci niso klonili. Mnogi niso nasledili lažem, niso verjeli obljubam, ki so prihajale iz vrst vladajočih, se niso ustrašile pa tudi na lepa ter vabliva gesla niso odgovorile.

Komunisti smo napredovali tako v številu glasov kot v odstotkih. Tako na državnoborskih kot na deželnih volitvah. Število komunistov v senatu, v poslanski zbornici in v deželnem svetu se je povečalo. To napredovanje je zelo jasno potrdilo, da množice ne soglašajo s sedanjo družbeno ureditvijo, ne z levim centrom, nad katerim ima monopol Krščanska demokracija; to napredovanje je potrdilo, da množice ne odobravajo podrejanja socialistov politiki Krščanske demokracije.

Preuranjeno bi bilo soditi o tem, ali bo levi center, tak kot je bil doslej, še obveljal. Polom, ki so ga doživeli združeni socialisti, prav gotovo ne more pomakniti usmeritve levega centra na levo. Po drugi strani pa okrepitev Krščanske demokracije z glasovi desnice utegne imeti svoj vpliv v vladajočih krogih. Pravimo, da bi bila vsaka zadevna sodba še preuranjena. Pogledajmo od bližje položaj, ki je z državnoborskimi in deželnimi volitvami nastal pri nas na Tržaškem in na Goriškem ter v vsej naši deželi.

Tako kot na vsedravnih ravni je tudi tu Komunistična partija skupaj s Socialistično stranko proletarske enotnosti napredovala. Obe stranki sta napredovali v glasovih in v odstotkih. Kljub

Senator PAOLO SEMA

svojemu napredovanju Krščanska demokracija ni dobila svojega senatorja v Trstu. In vendar je na izvolitev prof. Medija mnogo računala. Tržaško ozemlje bo v senatu še naprej zastopal komunist. Novi senator je tovariš Paolo Sema. Krščanska demokracija se je morala zadovoljiti z dvema svojima poslancema, izvoljenima v Trstu, v Gorici pa je izgubila senatorja, čeravno je prejel tudi nekaj glasov slovenskih klerikalcev.

Kot komunisti in še posebej kot Slovenci smo zelo ponosni na to, da je bil tudi tokrat izvoljen slovenski poslanec. Tovariš Albin Škerk, bivši devinskobrezinski župan bo kot edini Slovenec v rimskem parlamentu zastopal tržaški proletarijat in tudi Slovence s Tržaškega, Goriškega, Slovenske Benečije in Kanalske doline.

Kot komunisti in kot Slovenci smo zelo zadovoljni, ker se je tudi na letošnjih volitvah tako manifestativno izkazal proletarski

(Nadaljevanje na 4. strani)

IZIDI DRŽAVNOZBORSKIH VOLITEV SENAT

STRANKE	1968			1963		
	Število glasov	%	Število senator.	Število glasov	%	Število senator.
KPI-PSIUP	8.580.476	30,0	101	6.991.889	25,5	85
PSI-PSDI	4.349.668	15,2	46	5.595.365	20,3	58
PRI	626.604	2,2	2	223.350	0,8	—
DD	10.955.458	38,4	135	10.217.780	37,2	133
PLI	1.934.061	6,8	16	2.065.901	7,5	19
PDIUM	311.973	1,0	2	429.412	1,6	2
MSI	1.304.418	4,6	11	1.414.750	5,2	14
Druge stranke	199.665	0,6	2	223.539	0,8	2

POSLANSKA ZBORNICA

STRANKE	1968			1963		
	Število glasov	%	Število poslancev	Število glasov	%	Število poslancev
KPI	8.555.631	26,9	177	7.767.601	25,3	166
PSIUP	1.414.209	4,5	23	—	—	—
PSI PSDI	4.635.067	14,5	91	6.132.107	19,9	120
PRI	624.686	1,4	9	420.213	1,4	6
DC	12.423.091	39,0	266	11.773.182	38,3	260
PLI	1.850.027	5,8	31	2.144.270	7,0	39
MSI	1.426.472	4,5	24	1.570.282	5,1	27
PDIUM	414.910	1,3	6	536.948	1,7	8
Druge skupine	472.238	1,5	3	408.268	1,3	3

IZIDI DEŽELNIH VOLITEV

STRANKE	1968			1964		
	Glasovi	%	Sedeži	Glasovi	%	Sedeži
KPI	153.893	20,1	12	140.845	18,5	11
PSIUP	35.645	4,6	3	20.156	2,6	1
PSI PSDI	76.841	10,0	6	151.358	20,0	13
DC	344.006	44,5	29	327.081	43,1	28
PRI	19.111	2,4	1	6.799	0,9	1
PLI	37.094	4,8	3	46.700	6,2	3
MSI	39.173	5,0	3	46.538	6,1	3
LSS	10.845	1,4	1	10.009	1,3	1
MIT	5.537	0,7	—	5.952	0,7	—
UNE	775	0,1	—	722	0,1	—
PDIUM	3.850	0,5	—	3.656	0,5	—
MF	38.898	5,0	3	—	—	—

Bivša poslanka MARIJA BERNETIČ in poslanec ALBIN ŠKERK

Izidi državnozbornih volitev

SENAT Tržaško ozemlje

Stranke	1968		1963	
	Glasovi	Odstotki	Glasovi	Odstotki
KPI - PSIUP	52.942	27,2	48.659	25,1
DC	76.385	39,2	69.345	35,8
PSI - PSDI	23.826	12,2	31.801	11,4
MSI	18.051	9,6	23.375	12,1
PLI	17.878	9,2	15.118	7,8
PRI	4.905	2,5	4.652	2,3

(Na volitvah leta 1963 je KPI nastopila sama. Tudi PSI in PSDI sta nastopila vsaka s svojo listo. Tedaj je PSI prejela 14.063, PSDI pa 17.768 glasov. PSIUP je bila ustanovljena po volitvah.)

Goriška pokrajina

KPI - PSIUP	27.764	28,4	19.392	22,9
DC	37.898	43,4	37.394	44,3
PSI - PSDI	14.190	16,3	17.201	20,3
PLI	4.759	5,5	3.442	4,0
MSI	4.080	4,7	5.147	6,1
PRI	1.477	1,7	849	1,0

Tovariš Dušan Lovriha je že od leta 1949 župan v Dolini. Pod njegovim vodstvom se je dolinska občinska uprava močno uveljavila. (Gornja slika je bila posneta na volišču v Dolini)

SENAT SENATNE VOLITVE: IZIDI NA POSAMEZNIH VOLIŠČIH Tržaško ozemlje

	KPI- PSIUP	MSI	DC	PRI	PLI	PSI- PSDI
BARKOVLJE						
Volišče 279	200	27	161	12	60	82
Volišče 280	79	45	200	7	66	40
Volišče 281	292	37	144	14	44	77
Volišče 282	228	31	169	8	47	69
KONTOVEL						
Volišče 287	322	9	65	8	6	58
PROSEK						
Volišče 286	311	8	78	13	9	78
Volišče 320	114	17	172	11	8	55
SV. KRIŽ						
Volišče 70	166	3	62	5	6	55
Volišče 288	252	7	95	13	9	51
Volišče 289	123	16	266	12	24	52
OPČINE						
Volišče 283	228	41	232	7	26	104
Volišče 284	185	27	164	9	66	84
Volišče 285	123	35	262	14	46	77
Volišče 298	190	11	97	6	12	43
Volišče 318	87	41	262	9	25	65
Volišče 319	55	31	242	12	33	52
BANI						
Volišče 94	93	7	38	1	11	34
TREBČE						
Volišče 291	324	6	38	9	6	27
PADRICE - GROPAD						
Volišče 292	243	6	61	10	4	51
BAZOVICA						
Volišče 293	274	6	101	12	13	59
LONJER - KATINARA						
Volišče 214	334	12	79	7	14	64
KOLONJA						
(Volišče tudi za Konkonel)						
Volišče 258	223	21	83	7	27	42
OBČINA DOLINA						
Dolina	376	171	81	17	3	10
Boljunec	401	97	48	3	6	4
Boršt	204	68	35	11	4	1
Ricmanje	247	41	27	9	3	0
Domjo	429	248	84	20	23	24
Mačkolje-Prebenik	159	67	17	23	4	4
Pesek - Gročana	58	12	6	44	12	14
OBČINA REPENTABOR						
	155	9	74	30	11	57
OBČINA ZGONIK						
Zgonik	178	5	69	15	6	41
Salež	129	3	28	8	1	32
Prosek	94	3	46	5	4	18
(Železniška postaja)						
OBČINA DEVIN - NABREŽINA						
Volišče 1	112	5	38	7	2	36
Volišče 2	104	16	116	7	10	67
Volišče 3	199	26	160	11	26	101
Volišče 4	120	18	109	8	48	53
Volišče 5	142	26	151	12	30	51
Volišče 6	111	7	59	10	0	32
Volišče 7	199	4	35	7	3	27
Volišče 8	164	7	94	6	16	84
Volišče 9	128	15	302	10	12	41
Volišče 10	24	39	319	21	11	38
Volišče 11	65	11	195	7	8	45

Goriška pokrajina

	KPI- PSIUP	MSI	PLI	PRI	DC	PSU
Doberdob	396	4	4	18	246	97
Sovodnje	266	8	14	26	310	373
Števerjan	84	9	7	18	188	100
Ronke	2919	153	164	47	2132	852

POSLANSKA ZBORNICA Tržaško ozemlje

Stranke	1968		1963	
	Glasovi	Odstotki	Glasovi	Odstotki
KPI	51.421	24,1	51.384	23,5
PSIUP	5.440	2,5	—	—
DC	73.659	34,6	70.352	32,2
PSI - PSDI	25.109	11,8	34.583	15,8
PLI	22.042	10,3	19.744	9,0
MSI	20.051	9,4	26.003	11,8
LSS	6.141	2,9	5.679	2,6
PRI	4.765	2,2	4.227	1,9
MIT	2.835	1,3	4.261	1,9
PDIUM	1.259	0,6	1.661	0,8
NR	719	0,3	—	—

(Leta 1963 sta PSI in PSDI nastopili vsaka s svojo listo. PSI je prejela 15.302 ali 7,0%, PSDI pa 19.281 ali 9,2%. PSIUP je bila ustanovljena po volitvah.)

Goriška pokrajina

KPI	23.976	25,1	22.623	23,6
PSIUP	4.332	4,5	—	—
DC	40.352	42,1	42.102	43,9
PSI - PSDI	15.449	16,1	19.547	20,4
PLI	5.117	5,3	4.189	4,4
MSI	4.366	4,5	5.414	5,6
PRI	1.449	1,5	999	1,0
PDIUM	703	0,7	1.081	1,1

(Leta 1963 je PSI, ki ni bila še združena s PSDI, prejela 11.565 ali 12,5%. PSDI je tedaj prejela 7.982 ali 8,3% glasov. Slovenska demokratska zveza ni niti takrat nastopila na parlamentarnih volitvah.)

POSLANSKA ZBORNICA Tržaško ozemlje

	KPI	MSI	PRI	DC	PLI	PSIUP	PSI- PSDI	NR	MIT	LSS	PDIUM
BARKOVLJE											
Volišče 279	175	29	11	155	66	22	74	2	13	55	3
Volišče 280	71	52	10	134	77	10	46	1	5	25	5
Volišče 201	274	47	10	118	49	10	55	2	21	79	1
Volišče 282	213	33	14	151	59	19	60	1	22	64	0
KONTOVEL											
Volišče 287	312	8	0	59	8	27	39	2	4	65	2
PROSEK											
Volišče 286	311	9	11	73	11	23	71	1	1	64	1
Volišče 320	97	18	7	172	10	8	41	0	7	68	0
SV. KRIŽ											
Volišče 70	155	3	3	58	4	10	50	0	0	40	0
Volišče 288	242	4	6	72	11	26	48	0	4	68	1
Volišče 289	133	21	5	296	29	13	47	2	0	29	2
OPČINE											
Volišče 283	226	37	4	222	34	17	99	3	4	55	5
Volišče 284	164	35	6	169	80	21	76	4	5	82	3
Volišče 285	141	43	13	261	52	10	64	4	4	65	2
Volišče 298	178	10	5	84	16	15	34	0	2	74	2
Volišče 318	92	43	8	259	32	10	62	2	2	11	3
Volišče 319	65	35	8	251	45	8	46	4	3	17	1
Volišče 361	39	8	1	23	4	8	19	0	0	0	0
BANI											
Volišče 94	134	15	1	70	15	7	15	0	0	22	4
TREBČE											
Volišče 291	353	11	10	76	14	12	39	0	3	59	1
PADRICE - GROPAD											
Volišče 292	242	6	6	46	5	21	45	0	0	66	0
BAZOVICA											
Volišče 293	268	7	4	61	14	15	41	0	4	125	2
LONJER - KATINARA											
Volišče 214	341	10	4	81	16	13	48	2	7	68	1
SV. IVAN											
Volišče 149	96	72	17	257	120	12	103	0	13	9	4
Volišče 239	252	57	9	149	18	19	85	0	11	23	3

(Nadaljevanje na 3. strani)

Biografski podatki tov. Sema in Škerka

Tovariš Paolo Sema se je rodil v Piranu 29. junija 1915. Po dovršeni srednji šoli se je vpisal na univerzo v Padovi, kjer je tudi doktoriral v pravu. Njegov oče Antonio, po poklicu učitelj - samouk, je vse življenje posvetil idealom socializma. Zaradi tega je vsa družina mnogo pretrpela pod fašizmom. Njihova hiša, ki je bila vedno pod nadzorstvom policije, je bila zasebna šola, obenem pa tudi središče politične dejavnosti.

Paolo Sema je vstopil v KPI leta 1932 in kmalu zatem je postal tajnik sekcije v Piranu. To odgovornost je obdržal vsa leta ilegalnega dela. Med vojno je bil vključen v «battaglione speciale», kjer je razvijal politično dejavnost med vojaki in organiziral partijske celice. Po 8. septembru 1943 je šel v partizane zaradi česar je bila njegova žena aretirana. Po osvoboditvi je bil imenovan za ravnatelja italijanskega liceja v Piranu.

Leta 1952 je tovariš Sema postal član tržaške federacije KP. Deloval je v raznih množičnih organizacijah. Kasneje je bil izbran za tajnika sindikata kovinarjev-FIOM v Trstu. Leta 1958 je postal tajnik tržaške federacije KPI. Leta 1962 je bil izvoljen za pokrajinskega svetovalca v Trstu, leta 1964 pa za deželne svetovalca.

Na volitvah 19.20. maja 1968 je bil v II. tržaškem volilnem okrožju izvoljen za senatorja. Prejel je 36.872 glasov.

***

Tovariš Albin Škerk se je rodil v Vižovljah (občina Devin-Nabrežina) leta 1921. Izhaja iz delavsko-kmečke družine. Po dovršeni nižji srednji šoli se je zaposlil v nabrežinskih kamno lomih. Leta 1942 se je pridružil odporniškemu gibanju, po padcu fašizma pa je postal partizan. Jeseni 1944 so ga nacisti ujeli in odpeljali v Nemčijo. V Komunistično partijo je bil sprejet leta 1943.

Po končani vojni je kot funkcionar partije opravljal razne naloge. V glavnem je deloval v množičnih organizacijah. Leta 1956 je bil izvoljen v devinsko-nabrežinski občinski svet. Leta 1963 pa je bil imenovan za župana iste občine. Leta 1966 je bil izvoljen za pokrajinskega svetovalca v Trstu.

O radijskih poročilih

Na tržaškem radiu so veliki «mojstri» slovenskega jezika. Svoje «mojstrovino» so pokazali zlasti v času volilne kampanje, še bolj pa med branjem volilnih izidov. Da se ne bi preveč utrudili s tem, da bi izgovorili pogostoma npr. besedo komunistična partija, socialisti, liberalci itd., so kratko malo izgovarjali pci, psu, pli itd. Samo «slovenska skupnost» so izgovorili kot je treba. Lahko bi se omejili tudi pri njej, s tem, da bi jo kratko malo imenovali SS.

Zakaj so se posluževali te novotarije? Zakaj pačijo slovenski jezik? Ali ni to žaljivo za poslušalca, ki plačuje naročnino? Kje je resnost?!

Opomba

Zaradi omejenega prostora smo pri objavljanju volilnih izidov na posameznih voliščih vzeli v poštev predvsem slovenske občine in pa tiste kraje v tržaški občini, ki so po večini slovenski.

Uredništvo

POSLANSKA ZBORNICA

(Nadaljevanje z 2. strani)

SV. IVAN (TRST)												
Volišče	240	286	43	8	125	27	15	58	2	10	35	2
Volišče	241	225	34	7	180	30	15	68	2	11	36	4
Volišče	242	98	12	5	96	16	7	47	0	4	6	4
Volišče	243	127	66	14	196	58	13	76	6	8	27	3
Volišče	244	145	53	10	197	41	13	98	1	7	25	3
Volišče	245	198	51	14	198	36	13	86	1	7	37	3
Volišče	246	143	55	12	193	54	15	80	3	6	42	1
Volišče	247	112	50	8	191	66	14	67	2	4	15	7
Volišče	248	116	43	4	134	30	13	54	2	2	5	1
Volišče	250	286	30	6	119	28	16	65	0	2	18	5
Volišče	251	112	56	13	212	61	16	104	2	6	14	1
Volišče	252	212	43	5	140	23	16	63	3	11	5	3
Volišče	253	124	92	29	210	76	10	68	2	9	3	6
OBCINA DOLINA												
Volišče	1	152	1	3	39	0	12	24	0	0	86	0
Volišče	2	220	6	5	80	2	7	46	2	0	73	1
Volišče	3	388	3	4	75	3	29	43	0	2	71	2
Volišče	4	168	0	3	29	4	13	32	3	0	105	0
Volišče	5	268	1	4	33	1	16	26	0	0	35	0
Volišče	6	231	13	8	120	13	17	32	2	6	40	1
Volišče	7	53	14	6	25	1	6	2	0	1	49	0
Volišče	8	156	7	14	49	2	8	12	1	1	125	1
Volišče	9	194	17	6	115	17	16	30	1	5	25	1
OBCINA REPENTABOR												
Volišče	159	9	15	50	11	12	38	0	0	113	3	
OBCINA ZGONIK												
Volišče	1	182	32	11	40	6	15	25	0	0	95	0
Volišče	2	134	3	3	11	1	10	28	0	0	52	1
Volišče	3	93	6	3	48	2	7	20	0	1	27	0
OBCINA DEVIN - NABREZINA												
Volišče	1	103	6	3	25	2	8	27	0	0	64	0
Volišče	2	97	19	4	113	10	12	55	2	2	36	2
Volišče	3	222	24	7	155	27	14	86	0	0	73	1
Volišče	4	113	22	5	161	44	11	46	0	5	78	3
Volišče	5	124	32	11	129	35	13	55	1	4	59	2
Volišče	6	97	7	4	37	0	6	18	0	0	105	1
Volišče	7	203	1	3	14	4	5	17	2	1	76	1
Volišče	8	159	6	7	57	17	11	56	2	2	113	0
Volišče	9	139	18	6	320	11	7	31	0	2	22	1
Volišče	10	22	37	14	333	13	4	44	4	0	3	4
Volišče	11	58	11	8	207	9	11	44	0	1	17	1
Goriška pokrajina												
	KPI	MSI	PLI	PRI	PSIUP	DC	PSL-PSDI					
Doberdob	386	5	1	8	63	21	267				98	
Sovodnje	208	10	5	11	67	29	30				417	
Steversjan	76	8	2	6	21	20	245				120	
Ronke	2786	158	42	178	450	27	2233				380	

Hotenja študentov in cilji delavskega razreda v Franciji

Fouchetova policija nadaljuje «Fouchetovo reformo», ki jo je prikazala v pravi luči režima, v katerem velja za napredovanje, kadar minister za prosveto postane minister za policijo.

Veliki enotni upor delavskega razreda in študentov je prisilil vlado k umiku. To je zmaga. Toda nobeno bistveno vprašanje ni še rešeno. Zdaj gre za to, da vprašanja jasno zastavimo in da zberejo vse sile, ki bi mogle vsiliti njih rešitev.

Kakšen je smisel, kakšni so razlogi študentske jeze?

Izjava Komunistične partije Francije z dne 12. maja je pokazala na osnovno vprašanje: študentje nočejo biti «proti svoji volji vključeni v sistem, o katerega

cilju in smislu ne smejo razpravljati». Vse druge zahteve izhajajo iz prve: zahteva po demokratični reformi univerze, ki naj bi odpravila družbeno segregacijo, končala tehnokratsko novačenje v kasti, ki je podrejena monopolom, zagotovila pravico do razprave o usmeritvi programov in predavanj. Reforma naj bi dopustila dejavno udeležbo v življenju naroda, tako da bi ustvarili mesta za intelektualno delo, ki ne bi bilo namenjeno koristim nekaterih, marveč potrebam vseh.

Kako degolistični režim, se pravi politična oblika velikih kapitalističnih monopolov, odgovarja na ta hotenja?

S solzilnimi bombami, z policijskimi napadi, pa tudi s takšno

organizacijo univerze, ki ne nasprotuje zahtevam študentov, ampak tudi interesom naroda. S politiko, ki podreja univerzo kratkoročnim potrebam lastniških podjetij, češ da gre za «sodelovanje med univerzo in industrijo».

Nihče ne spodbija potrebe in plodnosti povezave med proizvodnjo, raziskavo in poukom. Toda kako si režim monopolov predstavlja takšno zvezo?

Zanj je širjenje kulture manj povezano z razvojem proizvodnih sil kot z ohranitvijo proizvodnih odnosov.

V reviji «Humanisme et Entreprises», glasilo podjetniške propagande je bilo mogoče brati, da «ni dobro živeti v deželi, kjer je preveč visoko kvalificiranih ljudi, zakaj v času krize mladina, ki je dolgo študirala, predstavlja tveganje za ustaljeni red».

Ni presenetljivo, da se je gibanje začelo med študenti humanističnih ved, na primer med sociologi, zakaj tam se režim prikazuje s svojim najbolj ciničnim obrazom.

Prej omenjena podjetniška revija je obžalovala, da so študentje sociologije in psihologije «prenogostoma preveč pozorni za človeške potrebe in nedopustni za sleherno misel o donosnosti». Predlagala je, naj bi «izpopolnili izobrazbo, ki je dana psihologom in sociologom».

Da bi študente spravili na to pot, jim kot vabo nastavlja pravo «zbirko novih poklicev»: organizacija «človeških odnosov», prodajna in reklamna služba, izbira osebja. Skratka: ponujajo jim vlogo reklamnega agenta ali agenta duhovne policije v podjetju. Tako se spreobračajo in izprijavljajo odnosi med teorijo in prakso: kultura postaja sredstvo v službi delovanja podjetja, ki ga upravljajo zakoni dobička.

Zakaj so ta vprašanja tako huda za sedanjo generacijo študentov?

Ker jih ni nagel pospešek v ritmu človeškega razvoja pripeljal do tega, da so dozoreli v trenutku zgodovinskega preloma. V zadnjih dvajsetih letih so se zgodile močnejše znanstvene in tehnične spremembe kot v dveh tisočletjih. Poročilo svetovne organizacije UNESCO pravi, da je «trenutno na svetu toliko živčih ustvarjalnih znanstvenikov, kolikor jih je bilo skupaj od izvora človeštva». Mladi ljudje, ki imajo danes dvajset let, imajo starost cepljenja atoma in kibernetike. Njihova doba je doba velikih gibanj narodne osvoboditve in socialističnih revolucij Azije in Latinske Amerike. Doslej sta bili Evropa in Severna Amerika edini središči zgodovinske spodbude ter edini ustvarjalci, ki sta bili kaj vredni. Preporod starih nezahodnih civilizacij, ki so si postavile drugačne cilje kot so samo tehnična ustvaritev in proizvodnja za proizvodnjo, kar je značilno za zahodni kapitalizem, je prednje postavil nova vprašanja. To pa še bolj, ker žive tudi v dobi radia in televizije: ves svet je vsak dan pred njimi, kakor ni bilo še nobeni poprejšnji generaciji. Doma in v šoli zvedo zelo malo v primerjavi s tisto naglo in brezobzirno informacijo, ki prihaja s filmskega ali televizijskega zaslona: pred njimi so tisočeri «vzorci» vedenja na razponu vsega planeta in tradicionalne vrednote so nenadoma izkoreninjene ali pa vsaj postavljene na kocko.

Tako se burno rojevajo velika vprašanja in veliki upori, bistvene (Nadaljevanje na 4. strani)

Prizor iz pariških ulic. S policijskimi pogromi se ne rešujejo problemi

Izidi deželnih volitev

	KPI	MSI	PLI	PRI	PSIUP	DC	PSL-PSDI	LSS	MIT
OBCINA TRST									
43.128	19.283	19.321	6.516	4.504	65.418	20.782	5.768	4.935	
42.376	24.653	20.217	3.674	2.323	64.399	26.965	4.990	4.797	
LONJER - KATINARA									
344	12	13	7	14	77	36	88	8	
370	13	7	4	14	66	49	78	12	
BAZOVICA									
266	8	13	5	12	45	44	152	4	
274	19	11	0	13	40	62	139	7	
GROPADA - PADRICE									
227	9	4	3	18	38	49	83	3	
257	7	3	0	19	23	48	39	6	
TREBČE									
307	7	4	2	12	24	15	65	12	
309	16	1	0	5	27	15	64	13	
BANI									
92	7	10	1	3	21	30	28	2	
89	7	12	0	1	29	38	26	2	
OPCINE									
853	201	212	48	50	1.185	311	370	50	
639	208	190	26	34	973	368	274	35	
PROSEK									
393	19	20	27	19	241	89	195	11	
429	34	15	16	20	252	113	122	12	
KONTOVEL									
299	7	7	4	18	57	38	85	3	
352	18	10	8	10	142	64	62	10	
SV. KRIZ									
526	26	36	25	90	409	121	121	10	
501	66	27	15	20	457	156	144	30	
OBCINA DEVIN - NABREZINA									
1.256	155	186	69	83	1.507	466	842	41	
1.199	300	145	37	51	1.215	523	921	47	
OBCINA ZGONIK									
395	7	16	7	28	71	62	232	3	
388	8	11	7	24	68	73	224	17	
OBCINA REPENTABOR									
154	9	8	6	8	46	38	144	2	
154	9	8	1	2	51	35	144	1	
OBCINA DOLINA									
1.869	53	36	39	82	506	219	746	51	
1.788	51	24	22	86	476	318	727	59	

	4.411	193	317	395	209	2.500	591	85	164
OBCINA MILJE	4.378	247	298	225	100	2.727	939	71	127
GORISKA POKRAJINA									
OBCINA DOBERDOB									
377	4	5	7	64	83	94	217	0	
362	7	16	4	53	95	74	246	0	
OBCINA SOVODNJE									
188	8	9	9	—	108	424	315	5	
213	3	13	10	—	106	338	404	0	
OBCINA STEVERJAN									
73	7	7	7	9	36	120	238	3	
74	9	6	9	11	40	143	258	0	
OBCINA GORICA									
2.855	2.250	2.348	364	857	12.332	5.475	1.988	182	
2.574	2.628	2.345	237	285	12.642	5.832	1.897	0	

OPOMBA: Podatki v prvi vrsti, ki so polkrepko natisnjeni, se nanašajo na sedanje volitve, podatki v drugi vrsti se nanašajo na deželne volitve leta 1964.

	1968			1964		
	Glasov	%	Sedeži	Glasov	%	Sedeži
KPI	51.213	24.43	4	50.282	23.6	3
PSIUP	4.914	2.34	—	2.599	1.2	—
PSI-PSDI	22.158	10.57	2	28.834	13.5	2
DC	70.048	33.42	5	68.978	33.4	5
PRI	7.038	3.35	—	3.968	1.9	1
PLI	19.884	9.48	2	20.518	9.6	2
MSI	19.700	9.40	2	25.183	11.8	2
LSS	7.816	3.73	1	6.958	3.3	1
MIT	5.196	2.48	—	5.052	2.4	—
PDIUM	882	0.43	—	—	—	—
GORISKA POKRAJINA						
KPI	23.403	25.0	2	22.585	24.5	2
PSIUP	4.756	5.1	—	2.121	2.3	—
PSI-PSDI	14.179	15.1	1	15.885	17.2	1
DC	37.850	40.5	3	38.093	41.2	3
PRI	1.180	1.3	—	774	0.8	—
PLI	4.264	4.6	—	4.561	4.9	—
MSI	4.131	4.4	—	4.662	5.1	—
LSS	3.029	3.3	—	3.051	3.3	—
MIT	341	0.4	—	—	—	—
PDIUM	318	0.3	—	640	0.7	—

Novi deželni svet

Naš kandidat Dušan Lovriha je prejel 5317 preferenčnih glasov - Neuspeh socialdemokratov in tako imenovane «Slovenske levice» - Nazadovanje desnice

V novem deželnem svetu je 12 komunistov, 6 socialistov, 3 social-proletarci, 3 liberalci, 3 misovci, 3 predstavniki furlanskega avtonomičnega gibanja, 1 republika-nec, 1 predstavnik liste Slovenske skupnosti in 29 demokristjanov.

Novi deželni svetovalci KPI so: Antonino Cuffaro (6153 preferenčnih glasov), Dušan Lovriha (5317), Silvano Bacicchi (4362), in Arturo Calabria (2270), Fulvio Bergomas (4974), Spartaco Zorzenon (3023), Giacomo Pellegrini (9336), Arnaldo Baracetti (6723), Antonio Moschioni (5706), Arrigo Pascolat (3077), Alvisio Coghetto (4100) in Otello Bosari (3169). Prvi štirje so bili izvoljeni v tržaškem volilnem okrožju, naslednja dva v goriškem, naslednji štirje v videmskem in zadnja dva v pordenonskem volilnem okrožju.

Tržaški kandidati KPI, ki niso bili izvoljeni, so prejeli naslednje število preferenčnih glasov: Jan Godnič 484, Galliano Donadel 118, Antonio Cattonar 135, Dušan Furlan 182, Claudio Tonel 172, Giacinto Lunardelli 159, Slavko Štoka 140, Lino Crevatin 129, Franc Gombač 120, Dario Supancich 107 in Jelka Gerbec 98.

Kandidat Jože Jarc iz Doberdoba je prejel 1464 glasov in je torej prvi neizvoljeni kandidat na Goriškem.

Se kratak pregled po nekaterih drugih strankah:

Na listi PSI-PSDI v Trstu sta bila izvoljena Arnaldo Pittoni in Giuseppe Dulci. Prvi s 3893, drugi pa s 3473 preferenčnimi glasovi. Kandidat De Gioia, ki se je zelo potegoval za izvolitev v deželni svet, je prejel 1995 preferenc. Lucijan Volk je prejel 560 preferenc. Marino Bandi podžupan v Dolini 159, Nadjia Pahor pa 94.

Neprijetno presenečenje je doživel bivši deželni odbornik Cumbat, ki prapada republikanski stranki. Prejel je samo 767 preferenc in seveda ni bil izvoljen. Podobna pre-

senečenja so doživeli tudi kandidati Gibanja za neodvisnosti Tržaškega ozemlja (MIT), saj ni bil nihče izvoljen.

Lista Slovenska skupnost je dobila enega svetovalca. Izvoljen je bil Drago Štoka, ki je prejel 2409 preferenc na Tržaškem in 334 na Goriškem. Avgust Sfiligoj iz Gorice, ki se je močno potegoval za izvolitev v deželni svet (kar so med drugim pokazali tudi letaki, ki so jih njegovi pristaši širili tudi na Tržaškem in ki so zelo klavrno izgledali), je prejel 1533 preferenc na Goriškem in 270 na Tržaškem, Sfiligoj, seveda, ni bil izvoljen. Tako imenovana Slovenska levica, ki je nastopila v sklopu liste Slovenska skupnost, je doživela neuspeh, kakršnega prav gotovo ni pričakovala. Kandidat te «levice» Ubaldo Vrabec je prejel 773 preferenc. (Če bi na osnovi teh preferenc «preštevali Slovence» bi zares doživeli popoln polom!)

Na Goriškem se je mnogo govorilo o «možnosti izvolitve» socialista Marka Waltritscha. Seveda je bila ta «možnost» zelo majhna. In to smo tudi poudarili že med volilno kampanjo. No, na nedeljskih volitvah je prejel 1765 preferenc, kar potrjuje, da ga je edini izvoljeni goriški kandidat PSI-PSDI Devetag močno prehitel.

«V ritmu mladosti»

Slovenska prosvetna zveza priredi v soboto, 1. junija ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu zabavno glasbeno prireditev «V RITMU MLADOSTI».

Zabavali bodo orkestri 5 FANS, MLADI LEVI in CARAVELLE, pevci Irena Kohont, Lidija Kodrič in Lado Leskovar ter baletna skupina Tone Fornezzi in Ivan Podgorelec.

Vstopnina: parter 1.000 in 800 lir, balkon 500 lir. Vstopnice so na razpolago v Tržaški knjigarni.

Škedenjske jubilejne prireditve

Odbor za proslavo stoletnice Kmečke čitalnice v Škedenju je v torek, 28. maja priredil drugo jubilejno prireditev. Na sporedu je bila otroška igra v treh dejanjih «V kraljevstvu palčkov».

Kot tretja jubilejna prireditev bo v nedeljo, 16. junija izlet v Begunje na Gorenjskem.

Odbor obvešča, da sprejema vpisovanje za omenjeni izlet. Vpisovanje je vsak večer, razen ob sobotah in nedeljah, v prostorih Prosvetnega društva v Škedenju. Škedenjska ulica 124.

(Gornja slika je bila posneta med prvo jubilejno prireditvijo, ki je bila pretekli mesec v Škedenju.)

Gostovanje študentov iz Pirana v Trstu

V soboto, 25. maja, so maturanti slovenske gimnazije v Piranu uprizorili v dvorani p.d. Ivan Cankar pri Sv. Jakobu v Trstu Cankarjevo dramo v treh dejanjih Lepa Vida.

Cankar, katerega so kritiki napadali, da so vsa njegova dela na hitro spisana, se je pripravil za to dramo celih šest let. Cankar je mislil na to dramo že od 1905. leta. Dopržil jo je komaj leta 1911. O tej dramo je sam Cankar takole izjavil: «Dolgo je trpelo, ali zato je stvar nekaj vredna.»

Župančič pa je zapisal sledeče: «Lepa Vida je pesem hrepenenja, tistega hrepenenja, ki je gnalo lepo Vido naše narodne pesmi preko morja na španski dvor, ki je zvalo lepo Vido iz bleska kraljeve palače domov.»

Izidor Cankar pa takole razlaga to težko Cankarjevo delo: «Prvo dejanje je ekspozicija problema; drugo naj pokaže da vsi ljudje niso rojeni za hrepenenje: v njih je trezna pamet močnejša od «duše»; tretje dejanje naj razodene, da bo hrepenenje, kljub vsem ugovorom trezne pameti, vendarle zmagovito, zveličano.»

Mladi amaterji so si izbrali po našem mnenju preveč težko nalogo. Ni nič čudnega, da je bila Lepa Vida uprizorjena le malokrat. Duševno stanje vseh oseb, ki nastopajo v dramo, od lepe Vide do Poljanca, Mrve, Dioniza, Damjana, Dolinarja, Milene in matere je zelo zapleteno, tako da bi imeli poklicni igralci ne malo preglavic, da bi se vživeli v vlogo. Ker, kakor pravi Pirandello, igralec je ena oseba v vlogi pa druga oseba. Igralce pa moramo pohvaliti za resnost, ki so jo izkazali pri izbiri in pri izvajanju dela. To njihovo delovanje, naj bi skušali posnemati tudi drugi, ki so odgovorni za njihovo bodočnost. Za bodočnost kjer, kot pravi Cankar v Lepi Vidi, «Vrt postran bo tam, v soncu šumeč, nič več solza, nič več trpljenja, ne več hrepenenja nas bolnikov, iz mraka v mrak — veselo hrepenenje iz luči v luč, iz pomladi v pomlad...» B. G.

V POČASTITEV SPOMINA

Dne 12. maja sta minili dve leti od smrti Alojza Žerjaka iz Boljunca. V počastitev spomina pokojnika daruje sin Miro 1.000 lir za Delo.

Izjava tovariša Dušana Lovrihe

«Iskreno se zahvaljujem vsem volivkam in volivcem, ki so glasovali za KPI». Tako je izjavil tovariš Dušan Lovriha ob svoji izvolitvi v deželni svet. V nadaljevanju svoje izjave je tovariš Lovriha še poudaril: «Komunistična partija, zvesta svojim načelom internacionalizma in nekompromisni borbi za enakopravnost ter nemoteni razvoj slovenske narodnostne skupnosti v deželi, je na političnih volitvah izvolila slovenskega tovariša Albina Škerka v poslansko zbornico, medtem ko sem bil izvoljen tudi jaz za deželnega svetovalca kot pripadnik slovenske narodnostne skupnosti. Prepričan sem, da bom v svojem delovanju poleg pomoči KPI imel zaslonbo pri vseh slovenskih strokovnih in kulturnih organizacijah, ki se ukvarjajo s problematiko slovenske narodnostne skupnosti in borijo za njene pravice.»

Nadaljevanje Velik uspeh

(Nadaljevanje s 1. strani)

internacionalizem, zoper katerega se vsi naši politični nasprotniki neprestano zaganjajo. Komunistična partija si šteje v čast, da lahko italijanski tovariš zastopa tržaške Slovence v rimskem senatu, prav tako pa si šteje v čast dejstvo, da bo še naprej poslanec slovenske narodnosti zastopal tudi tržaški italijanski proletarijat.

Tovariš Albin Škerk je po izvolitvi za poslanca med drugim poudaril, da tudi izidi državno-zbornskih volitev potrjujejo, da imajo naši ljudje zaupanje v stranko, ki združuje Slovence in Italijane in njihovo politično zrelost. To ima velik pomen za našo narodno skupnost.

Lista Slovenska skupnost, ki je sicer napredovala, ni dosegla zelenega cilja. Hudo politično napako je zagrešila s tem, da je na Goriškem povabila svoje volivce, naj glasujejo za demokristjanskega senatorja in za demokristjanskega kandidata za poslansko zbornico. No, tudi glasovi nekaterih goriških slovenskih volivcev niso prinesli sreče senatorju Vallauriu. Toda huda napaka LSS na Tržaškem je bila tudi ta, da je nastopila na volitvah za poslansko zbornico, kljub temu, da je že vnaprej vedela, da bodo glasovi za njene kandidate izgubljeni. V končni analizi je igra LSS tako na Goriškem kot na Tržaškem samo v interesu Krščanske demokracije.

Letos se je pojavila na političnem prizorišču še ena skupnica v sklopu LSS. To je tako imenovana «Slovenska levica». S tem, da se je ta tako imenovana «levica» pridružila slovenski konser-

vativni grupaciji, je pokazala do kakšne mere velja njeno «levičarstvo». Sicer pa so svoje «levičarstvo» izpričevali razni njeni govorniki na volilnih shodih s tem, da se celo prekašali druge pri zaganjanju zoper komuniste in druge sile levice. Tudi iluzija o «možni izvolitvi» predstavnika tako imenovane «levice» v deželni svet je klavrno propadla. Velika večina slovenskih volivcev je še enkrat, še bolj kot v preteklosti, kompaktno izpričala svoje zaupanje v komuniste.

Francija

(Nadaljevanje s 3. strani)

na vprašanja o njihovem življenjskem smislu. Brez omahovanja povejmo, da je ta nenadna sprememba pozitivno znamenje. Mi, ki s ponosom pripadamo revolucionarni partiji, ne da bi se pri tem spremenili v obkovovalce zgodovine, z veseljem sprejemamo ta človeški upor. Sprejemamo ga za to, ker se pridružuje velikemu revolucionarnemu boju delavskega razreda in njegove partije. Sedanji boj študentov nima sektaškega značaja. Njegov pomen je zgodovinski in političen. Je pomemben trenutek boja proti kapitalističnemu redu; boja za zgraditev nove družbe in za stvaritev novih odnosov v družbi, znanosti, kulturi in umetnosti. Prva velika obsodba kapitalističnega sistema in njegovega načela je delo Karla Marxa in marksističnih partij. Prva revolucija, ki je premagala kapitalizem v veliki deželi in ki mu je s svojim zgledom postala grožnja po vsem svetu, je socialistična revolucija iz leta 1917.

Delavski razred v Franciji si je določil cilje: zvišanje plač, zmanjšanje delovnega časa in obsega, dejavna udeležba pri vodenju socialnega zavarovanja, razširitev pooblastil upravnih odborov, demokratsko načrtovanje. Skupni imenovalec vseh teh zahtev po demokraciji, ki naj bi odprla pot socializmu, je bistvena zahteva, naj vsak delavec ne bo pasivni instrument, temveč naj postane dejaven soudeležnik, soustvarjalec v usmerjanju in upravljanju gospodarstva zoper režim monopolov, v izdelavi politike, tako da bi povsod v nasprotju z osebno oblastjo postavil izvoljene predstavnike namesto agentov, ki jih določa osrednja oblast. Delavski razred naposled zahteva program naše partije, enake možnosti za vse pri dostopu h kulturi, ki naj i ne bibla več služabnica monopolov, marveč zavestna ustvaritev prihodnosti.

Ker študentsko gibanje motijo poskusi pustolovstva, ker ga cepijo in slabijo izvajanja, ki olajšujejo pritisk nanj, moramo biti budni, nikakor pa ne smemo pretrgati notranje in trdne vezi tega gibanja z delavskim. Študentje imajo nevshečno vlogo v sistemu monopolov, njihova izkušnja je nekaj posebnega. Po svojem delu so nujno občutljivejši do ovir pri iskanju smisla in ciljev. Njihov boj poudarja osrednjo značilnost revolucionarnih zahtev in bogati človeštvo. Njihov boj je del revolucionarnega programa delavskega gibanja. Zato je treba ta boj izoblikovati obenem z delavskim, treba se je zavedati nujne enotnosti in jo krepiti, zakaj to je jamstvo za skupno zmago.

(«Po «Humanité»)

Slovinci, Slovenke! Preštejmo se sami!

Zato gremo pristaši Slovenske levice že na te volitve v koalicijski Slovenski skupnostjo!

Zares, prešteli so se sami. Tisti namreč od tako imenovane «Slovenske levice». In ugotovili so, koliko jih je. Gorje tržaškim Slovencem, če bi nas preštevali na osnovi glasov teh «levičarjev»

Združeni socialisti so močno nazadovali tako na državnozbornskih kot na deželnih volitvah. Prejeli so plačilo, ki so ga zaslužili s podrejanjem politiki Krščanske demokracije. Levi center je propadel. (Nekateri socialdemokratski prvaki so na sedežu socialistične sekcije pri Sv. Ani v Trstu prekrili znake bivše PSI. S tem so še bolj odkrito pokazali, da so vse prej kot iskreni socialisti)

DELO
glasilo KPI za slovensko
narodno manjšino
Direktor Marija Bernetič
Odgovorni urednik
Anton Mirko Kapelj
Tisk: Tip. Riva - Trst - Ul.
Torrebianca 12